

[1]

**El conseller de
Territori i
Sostenibilitat,
Josep Rull, clou
el Simposi sobre
sòl no
urbanitzable**

Imatge:

© Toni Vilches

El conseller de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya, Josep Rull, i el degà del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, Lluís Comerón, van cloure el passat divendres 21 de setembre el I Simposi sobre Sòl No Urbanitzable (SSNU), a l'Auditori Josep Irla de l'Edifici de la Generalitat de Catalunya a Girona. El simposi està organitzat per la Demarcació de Girona del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC) dins els actes del Congrés d'Arquitectura 2016.

L'alcalde de Girona, Marta Madrenas, i el president de la Demarcació de Girona del COAC, Narcís Reverendo van obrir la jornada. Seguidament l'arquitecte Esteve Corominas, va recordar i remarcar dos temes que han anat sortint en tot el simposi. Per una banda, va

explicar que els usos del sòl no urbanitzable, amb l'entrada de les noves tecnologies, han de poder encabir noves activitats i el món rural ha de poder tenir una nova vida. De l'altra, va fer referència al paisatge, com aquest ha estat transformat amb noves construccions, i que cal endreçar els límits de l'entorn urbà. Corominas és de l'opinió que sobretot cal treballar amb la frontera del sòl urbà i el sòl no urbanitzable. Va parlar que potser calen noves accions en els ajuntaments com formar els tècnics en aquests aspectes i facilitar la intervenció en escala local. Corominas va insistir en què cal fer un canvi d'escala al paisatge incorporant una nova mirada, i incorporant noves eines i mesures per configurar-lo.

Per la seva banda, Joaquim Nadal, director de l'Institut Català de Recerca del Patrimoni Cultural (ICRPC) i antic conseller de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya, va remarcar el seu convenciment que "no hi ha i no hi pot haver política de paisatge" sinó que és partidari de fer política territorial. Nadal va exposar que primer s'ha de mirar la globalitat del sòl no urbanitzable i després entrar en el detall, "si no, no entendrem el que ha passat, està passant i què pot passar en un futur". També va remarcar que s'ha de combatre el mite de la naturalització del paisatge i reconèixer la petjada humana al llarg de la història. I va comentar que cal fer una anàlisi històrica per detectar els mals del sòl no urbanitzable causats pels factors del creixement demogràfic, els canvis socials i els canvis tecnològics, entre d'altres. Un altre punt que va exposar és la neteja dels elements impropis i que cal donar nous usos a les edificacions existents. Va concloure el seu discurs afirmant que, "si hi ha una sobreprotecció del sòl no urbanitzable, desapareixeran els pagesos i la natura ens semblarà indesitjable (abans ben segat, cuidat i ara abandonat)" i que cal un camí amb marges, ja que caminar per aquests també és útil.

Seguidament, la geògrafa i presidenta del Consell Insular de Menorca entre 1999 i 2008 Joana Barceló, va dedicar la seva intervenció a explicar com la geografia i el paisatge són disciplines que permeten analitzar l'espai. Gran part de l'explicació va estar centrada en el Pla Territorial de Menorca, del qual en va participar en la seva redacció. Aquest tenia les premisses del seu caràcter aïllat, l'activitat agrària que s'hi duia a terme, l'horitzontalitat i l'amenaça pel desenvolupament urbanístic. Es va optar per l'ordenació global, ja que "el sòl no urbanitzable no entén de fronteres" i és un conjunt de complexitat amb tots els seus components (social, econòmic, natural...). Va afirmar que el paisatge és fruit d'una bona ordenació territorial i no n'hi ha prou amb les limitacions edificatòries i d'infraestructures, sinó que s'han de regular els usos en les diferents categories dels diferents sòls. Barceló va dir que "si som capaços de fer ciutats més amables, no tan denses, que fan que la gent vulgui marxar de la ciutat, no farem tanta pressió a la natura". En l'elaboració del pla van utilitzar l'estratègia col·lectiva; van entendre l'illa homogèniament donant importància al contingut, no només a les formes i els límits. Es va tenir en compte la capacitat de càrrega del territori i el model de creixement, i van apostar per la qualitat i no la quantitat. Barceló va concloure que calen normes simples, clares i contundents, amb criteris compartits, aplicant-los sense excepció, ja que "la qualitat d'ordenació es visualitza sobretot en el paisatge".

Enric Batlle, director del Màster de Paisatge MBLandArch (ETSAB-UPC) va fer la reflexió que "la ciutat vol ser natura i que tenim un camp que vol ser ciutat". Va ensenyar diferents estudis on els espais oberts que estan en diferents sòls (urbà, no urbà), el ciutadà l'utilitza igual. Va explicar que creu que és molt important la connectivitat, però, en canvi, "ens hem dedicat a tallar els sistemes de mobilitat lenta" (vianant i ciclista). Batlle és de l'opinió que s'ha de treballar en totes les escales: des de la territorial al detall, des del satèl·lit a la lupa. Va comentar que cada projecte urbà té l'oportunitat de generar nous espais i límits. També va afirmar que el paisatge verge no existeix i que tenim molts paisatges degradats que es poden

recuperar. Ho va exemplificar amb el seu projecte d'abocador del Garraf. Segons ell es fan reglamentacions absurdes, "s'ha de tenir els camps cultivats, no els papers, hem de superar l'habitual subdivisió entre el sòl urbà i el sòl no urbanitzable per avançar cap a unes lleis que regulin les necessitats reals del nostre territori, evitant les extensions urbanes innecessàries i alhora acceptant la implantació d'activitats de lleure en els paisatges agrícoles". Va explicar que els límits habitualment són línies administratives i no reals, i que s'ha de tenir consciència que la vora està entre dos llocs, entre la ciutat i la natura, en contraposició amb la idea tradicional que és en un lloc (ciutat o natura).

Manel Falcó, relator i membre de la Comissió Tècnica del Simposi, va recordar que s'ha volgut fer el simposi des de la diversitat d'òptiques; des de les idees semblants i les confrontades, i tot i que el sòl no urbanitzable dóna per molt, s'ha volgut centrar en dos conceptes: activitats i allò construït i el paisatge. Falcó va exposar que avui en dia el sòl no urbanitzable té molta pressió per les noves activitats, per les edificacions abandonades, etc. i que necessita una altra legislació. I va donar peu a la intervenció del director general d'Ordenació del Territori i Urbanisme de la Generalitat de Catalunya, Agustí Serra, que va fer l'exposició a partir de dos blocs diferenciats.

Agustí Serra va començar fent un resum de l'evolució de la legislació urbanística. Va explicar que estem en un marc regulador d'una complexitat desesperant i que la nova Llei del Territori vol superar aquest fet, fent una gran reflexió. Va confirmar que "els actuals instruments urbanístics són d'una època i en alguns casos estan desajustats i descontextualitzats". També va explicar que el 93,96% del sòl català està classificat com a sòl no urbanitzable on hi ha 489.501 edificacions. També va explicar que la tramitació del sòl no urbanitzable és d'un volum considerable i no disposa d'una regulació coherent. Serra va concloure que el sòl no urbanitzable "ha estat sempre massa residual, sense cap tipus de planificació ni estratègia" i va exposar deu àmbits temàtics principals de la Nova Llei de Territori. Un dels temes que canviarà serà que el sòl no urbanitzable passarà a denominar-se espais oberts, i que la seva regulació serà supramunicipal; incorporant la custòdia de finca amb deures de restitució. En conclusió, va exposar que es busca una nova visió coherent amb el territori.

Després d'aquestes dues intervencions va tenir lloc la taula rodona formada pel mateix Agustí Serra juntament amb Jordi Sargatal, zoòleg; naturalista i ex-director del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà i de la Fundació Territori i Paisatge; Sebastià Jornet, arquitecte i urbanista, professor d'Urbanisme i Ordenació del Territori a la UPC i president de l'Agrupació d'Arquitectes Urbanistes de Catalunya (AAUC) del COAC; i Josep Maria Mallarach, geògraf, ambientòleg, doctor en filosofia i professor de la Universitat de Girona.

El Simposi el van cloure el conseller de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya, Josep Rull, i del degà del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, Lluís Comerón.

Amb aquesta jornada s'arriba al final dels tres dies on més de trenta professionals (arquitectes, urbanistes, paisatgistes, geògrafs) han posat sobre la taula els dos grans blocs que ha tractat el simposi: les construccions i les activitats, el 7 d'octubre a Figueres [2], i el paisatge, el 14 d'octubre a Olot. [3] I que ha servit per fer preguntes sobre el futur d'aquesta tipologia de sòl i com ha d'afrontar les transformacions que se li ha d'aplicar amb una nova normativa.

El Simposi de Sòl No Urbanitzable ha estat organitzat per la Demarcació de Girona del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC), i compta amb el suport de la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Girona, els Ajuntaments de Girona, Figueres i Olot, l'Observatori

del Paisatge, i la Fundació d'Estudis Superiors d'Olot.

27/10/2016

Tornar [4]

Copyright@ Col·legi d'Arquitectes de Catalunya : http://coac.arquitectes.cat/ca/simposisnu_girona

Links:

[1] http://coac.arquitectes.cat/ca/simposisnu_girona

[2] <http://congresarquitectura2016.org/ca/content/figueres-obre-el-simposi-sobre-s%C3%B2l-no-urbanitzable-la-normativa-la-sensibilitat-i-l%C3%A8tica-en>

[3] <http://congresarquitectura2016.org/ca/content/el-paisatge-usos-transformaci%C3%B3-recursos-naturals-i-espais-periurbans-segona-jornada-del>

[4] <http://coac.arquitectes.cat/ca/javascript%3Ahistory.back%281%29>